

А П Ъ С Н Ы

Ареспубликатә ын арратәус әр а «А снымедиа»

2025 ш. ианвар 16 № 1-2 (21 607)

Ашықәсҕыцазтәи адныхәалара

д Ажәлар шәхаткы! Минуткәак рышьтахь хталоит 2025-тәи Ашықәс ҕыц. Хәычи дуи ргәы хыт-хытүа иазыгышуп ари аныхәа пшза.

Ашықәс ҕыц еснаг иадахәалоит хгәыбракәа, ххәыцракәа рзәхкуеит аус бзиақәа, еихахшыаалоит иххаркәшаз ашықәс алытшәәкәа.

Имариамызт ххәынтқарразы инаскәахго ашықәс. Хгәы шытызуа ахтысқәа маңмызт, аха убри аан икан агәтынчыма хазцәырызгоз аусқәагы. Абцарамзатәи аполитикатә кризис ххәынтқарра акыр ашәартара итанаргылеит, аха иагәа иуадашаргы, иҳалшеит рееишьа змам аусқәа рахь икыламгәкәан аҕагылазаашьа азакуан

ахәақәа рахь аргәежәра. Хымпәада уи зыбзоуруо хажәлар иуадашү аамтәкәа рзы иаадыргышуа ачҕареи ақәыҕареи роуп. Имаңмызт хгәы шытызуа ахтысқәагы. Аһнытқатәи алшарақәа ххы иархәаны иҳалшеит абуцәет ахашәала миллиард маат инеиханы аццара. Уи иабзоураны, Урыстәылантә иҳауаз ацхыраара аамтала ишынкылоугы иахьанза еиҕкәарада ҳауаажәлар ироуеит рауалафахәкәа, нап рыдкылан ақытанхамшәа, агәабзиарахьчара ухәа еҕырт ахырхартақәа ирыдхәалоу апрограмақәа. Зегь рааста иҳадоуп хәа исыгыхәзоит имариам жәларбжәратәи аҕагылазаашьа аамтазы хәрбцәарымкәеи, Урыстәыла иахнатә арратә цхыраареи ирыбзоураны иахьхамоу атынчра. Лымкаала срыдныхәаларц стәхәуп хара аныхәа ханагыло аамтазы бцәарла хтынчра зыхьчо ҳаруаа, ауаажәлар ршәартадара иахылагышуа азинхьчаратә усбартақәа рхатарнакәа, амедицинатә усзушәа, аныхәа аены зуалгышьа назыгзо зегы. Ашықәс ҕыц рыдысныхәалоит Урыстәыла адгыларатааны, ичыдоу арратә аоперация иалахәу аҕысуа еибашьцәа. Агәра хгоит лассы Аиааира ганы, машәыр шәықәымкәан шәтаацәа шәшырзыхынхәуа. Ажәлар шәхаткы, ишәыдысныхәалоит хәзталә ашықәс ҕыц! Иахзаанагааит аманшәалара, иацзааит ахәоуеикәшәара, таацәагыпхьаза аизхара, агәалаказаара бзиа! Ғаанбзиала.!

Ицшыоу аныхәа хада

Ажырныхәа

Шарида Торчуа

д Аҕысуа рцас, ркәабз иузакәымтхо, рмилаттә цәәшә зныгышуа акакәны икоуп имәагырго аныхәақәа. Даараза тапкыҕаралагы иазнеиуеит урт рымәагыра. Зегы реиҳа иҳадоу аныхәақәа ирылыркаауеит Ажырныхәа. Ашықәс ҕыц иадхәалоу, аха зхатәы тоурых змоу, акәама-цамақәа маңымкәа изцу ари аныхәа аҕысуа иазгәартәит ргәацгыхәаны.

Ажырныхәа атоурых ҳазаатгылозар, ажәйтәан ирхәон ари аены адунеи анышықәагылаз амш ауп хәа. Азкышықәсақәа рапхьа ажәйтә аҕысуа зымцахырхәоз анцәахәы хадақәа ируазәку Шышәы ажицәа хлапшра ритәит хәа ипхьазан. Ажицәа аҕысуа ркны даараза хәтыр-пату зкәыз қазацәан.

Ажәйтәан аҕысуа азәыршәы рыхшара жьицәа бзианы икаларц рәазыршәон. Абасала ажырта ипшыоу тыпны икалеит аҕысуа рзы. Еихаразакгы уи аказара знапы алакыз шәышықәсала, абиҕарала еимдо иааргоит иахьа уажәраанза. Ианар жәаха, ажырныхәа ауха, абиҕара иатанакүа зегы еизоит аһнаҕа ду акны, ажырныхәа азгәатаразы.

Ажырныхәа доусы рыһнаҕақәа рғы иазгәартәит ажәйтәаахыс рабдуцәа ишыддырбаз еиҕш. Гәдоуҕа араион Лыхны ақытан инхо Леонид Лакоба итаацәараҕы ианар жәаха ашыжы ргәалаказаара бзианы аныхәа аеазықатцара иалагоит. Атаацәа реиҳабы ахәычы инаиркны аду икынза азәы игәы акы алсны дкәамларц, дымгәамтырц азы дырхылапшыуеит. Избанзар ари аены угәамтыр кәлазом, убжы рдуны уцәажәар кәлазом. Леонид Лакоба аҕысуа амац ауразы инапы иаиркуа зегы дныхәаны ауп ишыштыхуа.

Апшәама пхәыс Гульнара Багәтелиа-Лакоба лакәзар, амш шыбжышытахька ианнеилак, ажыра иатцаркуа амартхә азы атаацәа закашы ыкоу акара акәакәарқәа акакан ргәылацаны икалтоит, ачааҕақәа ашә ргәылацәит. Ажыра ахәы хәа хазы ачашәи, акәакәа-

ри, ачааҕеи мөхакыла иеиҳаны икалтоит. Ацәашькәа ракәзар, ажыразы ацәашь ду, быжыцәашык абыжыныхак рхәы. Иара убас атаацәа рыцыпхьаза. Ацәашькәа зегы ацәацкыа иалырхуеит. Урт кәитәит атаацәа реиҳабы, цхыраафык дидыргылан.

Лакәараа рыһнаҕаҕы ишырықуала, аһнара ду идәылтцыз зегы, дычкәыноума, дызбабуа ажырныхәа ауха арака еизоит. Ажыра ахәы хәа икарто рмартхә алартәит. Азбабцәа атаацәра иалалахыоугы ажыра иатцәгылоит, амала рыхшара мап, избанзар урт тәым жәлоуп. Иара убас ажыра иатцәгылаз, рыжәлантә иҕыстазаара далцзар, имш ыншәаҕа цхьазар, ашыкәсан аныхәара бжәарыжызом.

Апшәама пхәыс Гульнара лтаацәараҕы ажыра рымоуп, аха атаацәара даналала аһнара дахьнеиз иахәтоу зегы арбаҕь, ачааҕеи, акәакәар кәцаны лхы дақәныхәоит хазы.

Леонид Лакоба есышықәса аҕамаҕа аһтеигало ажыразы ашыцкыа теитәит. Абрака иазгәахтарц хтәхуп ари аһнаҕаҕы ажыра иазку ахапшыа шытцам, абри аҕысуа шахатра ауеит аҕысуа хкны ажырныхәа азгәатарә аһнаҕагыпхьаза дара жәйтә-натә аахыс рабацәа, рабдуцәа ишыддырбаз ала ишаауа, рхатә цасқәа шрымоу.

Лакәараа ртаацәараҕы ахацәа рзы есышықәса ажырныхәа ауха иршыуеит ашытәа. Азгәабцәа рзы рыцпхьаза арбаҕькәа рзыршыуеит.

Леонид Лакоба итаацәара иманы ажыра днамцаныхәаны данаагәежыуа, ичкәын знык дхысуеит. Анааҕс аныхәа ашәшь амахақәа хтәаны аһныка иааигоит.

Уи нахыс аҕысуа таацәарақәа зегы ркны еиҕш, ишәаачара рхианы инатәит, Ғаанбзиала хәа еибырхәоит.

Адыршәаҕы ашыжымытәан Леонид Лакоба азыхь акны дцаны, азхьамгыш ааганы, дныхәа-ныпхьаны аһны иһнеитәит.

Аҕысуа жәлар зегы ргәацгыхәаны имәагырго аныхәа ду – Ажырныхәа Леонид Лакоба итаацәараҕы иазгәартәит жәйтә-натә аахыс рабацәа, рабдуцәа ишыддырбаз еиҕш. Шышықәсала Ажыра алпхәа рыманы Анцәа икаитцааит! Ғаанбзиала шәнеиааит аҕысуа жәлар зегы!

Иҳафсыз ашықәс антцәамтазы

Аминистрцәа Реилазаараҕы

д Декабр 26 азы имәагысыз Ацсны Аминистрцәа Реилазаара аилатәараҕы адгыл зтцарақәа 10 ирыкны ақәтарақәа рыдыркылеит.

Аминистрцәа Реилазаара агәабзиарахьчара Аминистрра ахылапшратә хыкәкытә программақәа хтә аитцарақәа аланагалейт. Урт иреиуоуп:

«Ацсны иахьатанакүа уи антыцгы атәылауаа рыхәышәтәра»;

«Ацсны ахәынтқарратә медицинатә усбартақәа реиқәыршәаразы ахәшәкәеи амедицинатә маҕахәкәеи еизакны раахәара».

«Ацсны ачачатә чымазара ахәышәтәыртақәа рғы ахартәааратә терапия амәаҕара аиҕкаареи уи амазара ашытырхей».

«Ацсны иахьатанакүа, уи антыцгы атәылауаа рыхәышәтәра» азы ишыкәыргәғәаз апрограма парала аиқәыршәара ахышәа-цышәа уанза ишыкәыргәғәаз ааста 38,5 млн. маат рыла иацдәхейт – 150 млн. маат ркынтәи 188,5 млн. маат ркынза.

Ацсны ахәынтқарратә медицинатә усбартақәа реиқәыршәаразы ахәшәкәеи амедицинатә маҕахәкәеи еизакны раахәаразы парала аиқәыршәара ахышәа-цышәа 5 млн. 849 нызкы маат рыла

иацдәхейт, уи 195 млн. 849 нызкы маат ркынза иназет.

Ацсны ачачатә чымазара ахәышәтәыртақәа рғы ахартәааратә терапия амәаҕара аиҕкаареи уи амазара ашытырхей рзы уанза ишыкәыргәғәаз 50 млн. маат, уажәы 630 нызкы маат рыла ишыкәыргәғәахейт.

Аминистрцәа Реилазаара пхынҕымза 5, 2024 шықәса рзы «Абылтәы цьармыкыа ахәпсақәа ртышәныртәаларазы аамталатәи ацқарақәа ралагаларазы» Ақәтара №76 аитцарақәа аланагалейт.

Ацсны Аминистрцәа Реилазаара абылтәы цьармыкыа ахәпсақәа ртышәныртәаларазы иала-

нагалаз аамталатәи ауснагзатәкәа пхынккәымнза 31, 2024 шықәса акынтәи нанхәамза 31, 2025 шықәсанза ирыцдәхейт.

Афымцамч ахархәареи акриптовалиута амаининг азы аиқәыршәагақәа Ацсныка ралагалареи рзы ишыкәыргылаз ацқарақәа пхынккәымнза 31, 2026 шықәсанза иацдәхейт.

Уи азы Ацсны Аминистрцәа Реилазаара пхынккәымнза 8, 2020 шықәсасы «Афымцамч ахархәареи акриптовалиута амаининг азы аиқәыршәагақәа Ацсныка ралагалареи рзы ацқарақәа ралагаларазы» ирыдыркылаз Ақәтара №137 аитцарақәа аланагалейт.

Альбина Жыба

Аиаaira агара иацхрааз

Ианвартæи ажõылары

Гугуца Цъыкырба

d
Афсны Афынцътæылатæ еибашыра иадхæлоу атоурыхтæ рыцхæка ааигæахо ианалаго, дарбан апсуазазалак иныруазар ауп.

Урт атоурыхтæ рыцхæкаа ирыцаркуа ашколкæа,аицхабыратæ царуйуртакæа ркны æфар ирахуазуароит, идрыруазуароуп.

Иага ус иказаргъы, итацхз ирыдхæалоу амш аан æжолар неилароуп кытацыпхъазеи қалакыцпхъазеи рæуи ыгылоу абаҕақаа рахъ. Зны-зынла уцаа утыззауеит, абаҕа иатæаз ауаа унрыцхаапшалак.

Сынтæа Гæымстатæи афронтæғи иказ æфбатæи ажõылары (05.01.1993 ш.) шажæи жæааа шыкæса ахытит. Ускан ари æжõылары амфалгаразы

Афымцалашара атагылазаашъязы

«Астол гъежъ» мфалгысит

Аманда Анталаа

d
Фхынцкõынмза 27 азы, Ахæынцқарра Ахада иғеи йкоу Астратегитæ тцæарақæа Риентр æғи афымцат æзиеидш тағылазашы иазку астол гъеж мфалгысит.

Астратегитæ тцæарақæа центр аналпхгашы Виачеслав Чырқба икитцз аартратæ ажæахæ æғи иазгæиҕеит, дара хықакы хадас ирмыоу ахада зду ипшаара шақамш. Зегъ реиха ихадоу аканы йкоуп аусхкы асистематæ кризис ахæ иназгæз аобиективтæ факторкæа ралкаара, насгъы атагылазаашы аигътарæзы иреалтæу аусуратæ план аццара. Виачеслав Чырқба иажæақæа рыла, апроблема рапхъазатæи амзықкаа иреиуоуп афинанстæ цхыраара акамзаареи, афымцалашара ахцæса азгара аөазара ахымачуи. Анаас иашлетæи амининг, уи гæгæла еианрхаит ахархæара , акыр шықæса зхытцуа ахақæа рæғи. Арт ирыхкыаны аенергетикатæ индустрия еилахит. Хара иаабобит атагылы акыр цздзкуа аеконмикатæ Ҡаша аиалгаруа ишæғу, инатшыны иазгæиҕеит уи икæгыларæғи.

Виачеслав Чырқба агæра ганы дықоуп, Урыстæвлантæи ихауа ацхыраареи, мамзаргъы Цъвартæи азтачағеи азы аөазара аизхара азы арбъыр мчкæа адда рыдыркылет. Ажõылары напхгара аитон аполковник Дбар Сергей Платон-ипа. Иара ихатыпфæцæс икан аполковник-цаа: Кылба Мухамеди, Тарба Валерии. Аштаб деицхабын Гæымба Иаков. Абаталионкæа– иалахъыз: 1-тæи абаталион акомандир Аөзба Владимир, 2-тæи –Берзениа Амиран, 3-тæи – Карчаа Ренат. Актæи абаталион ақырақæа (аротакæа) хцпа рыла ишықакылган: 1-тæи ақьыра акомандир – Смыр Алик (Афонаа), 2-тæи ақьыра – Биғааа Рауль, 3-тæи ақьыра – Зарданиа Руслан. Иара убас актæи абаталион иадцан ақырақæа фба– Аөзба Качубеи Тæанба Виктори пызацæс измас. Аөбатæи абаталион шықакыглан: аҕабардаа злаз ағыыц «Кабарда», акомандир Карданов Генна, ихатыпуаш Абæв Аслан. 1-тæи ақьыра («Замастиянка») Начаоглы Владимир, 2-тæи ақьыра – Цыш-ба Славик, 3-тæи ақьыра – Чукбар Галактион. Ажьырныхæтæи

«Афсны» №1-2 (21 607) январ 16 2025 шыкæса
Шæапхъа зегъ рапхъа аrsnygazeta@mail.ru

ларкæын, акультуратæ усбартакæеи, ателехæацшреи, ардиои рæғи арлахæғьхратæ усмфалгатакæеи апрограмакæеи аанкылан. Агазет «Афсны» аусзуфæаа гæалсра дула хрыдышылоит ауацæеи, атынхæцæеи, ирзааигоу ауауи.

Амцабз иахкыаны итацхæз ахæыцкæа рыуацæеи ртынхæцæеи ирыдышылеит: Афсны Ахæынцқарра Ахадарахы акандидат Олег Барцыц, ареспублика Аерманцаа реилазаара, «Апсуа жёлартæ еиҕеаара» ахантæашы, Афсны Ахæынцқарра Ахадарахы акандидат Адгæыр Арзынба, Аахыц Уапстæйла ахада Ален Галгоев, Афсны Апарламент адепутатцæа, ахæыцкæа рзинкæа рыхцаразы аппарат аусбарта ухæа аеихалақæа жапакы.

Афсны Ахæынцқарра Ахада инаныпцхæка нызыто Бадра Гæынба Гал араион ахада Константин Плииа адца итеит арыцхара ду иакæшааз атацæа ацхыраареи ад-гылареи рыртарц азы.

Игъыҕеқаагахаз ахтыс

Арыцхара ду

d
Ажьырныхæамза 5 азы Афсны арыцхара ду Калейт. Гал араион Папынырхæа (Саберио) ақыцан ашны амца акит, уаҕа хæ-фых ахæыцкæа алабит.

Ашны абылра иахкыаны итацхæз ахæыцкæа Чолариаа ртаацаара иалцыз хæ-фых аицхæшъцаа роуп. Зегъы иреидцбыз шықсыйк аҕара лхыцуан, аицхабы 8 шықæса дыртагылан. Азгæбцæа рани раби ахæштөйтæрҕеи икан, анду лажкын, ахæыцкæа збоз, амца аиқәцараан ииашамкæан ахархæара тзæз амаҕтæшаркæа роуп абылра зыхкыаз.

Гал араион ағеи икалаз арыцхара инамаданы, ажьырныхæамза 6 Афсны зегъы алахъеицхатаратæ мшны ирылархæеит. Ахæынцқарратæ усбартакæа зегъы рæғи абирақкæа

азар, уи афыза ахыпхъазара афымцалашара атагылазаашы аигътара акыр иацхрауеит. Афымцастанциа хæыцкæа дрылацæажæо иазгæеиҕеит урт реиташакæыр-гылара шалшло. Насгъы иреиҕыш мшаны ишипхъазо ахатæи æзепиши афымцастанциақæа русеицура аццара.

Агуманитартæ программакæа Рцеңтр аусзүө Асида Шьакрыл Афсны аенергетика атагылазаашы ахæшьара ато, аамтæ кыæк иадамзаргъы иахæтоу ахықаккæа ралкаара акырза ацанакуеит хæа илыгхъзоит. Лара иазгæлдеит, атағыла аенергетикатæ фæаразы иаахтыцæкоу аконцепциа шамам, насгъы ахæынцқарра аенергетикатæ кризис атышөныртæаларазы хра злоу аусмфалгатакæа рызæлымхара азы иахæтоу алшарақæа зегъ аццам хæа агæаанagara шыкоу.

Амобилтæ еимадаратæ еилазаара АКæафон аналпхгашы Алхас Аргæын иазгæиҕеит, афымцалашара ахцæсазы 5-6 маат ашæара дшазы-хиоу, убри аан иара ахатæабхара харакызар. Апарламент VI азыҕыра ралахағыла Алхас Ацъынцвал «Черноморэнерго» ахатарæ афор-цалашаразы ацхыраару дуканцо-ит хæа. Ахæцæс аштыцхара иазку азцаара далацæажæо иазгæиҕеит, азын аусуртатыпқæа змоу ауааҕсыра мачуп, уи атагылазаашы еиҕа еицæанатуеит хæа.

С.Блабба икандцæз алкаақæа рыла, аминингæаа русура апрка шықсыйк 2 миллиардквт ркынца ишыназо. Иааидкыланы Афсны зегъы ахынызаназазо 26 ныкæз афымцалхъазгақæа шықæдыргылахоу. Аизгарақæа иреицхау рар-

Шæапхъа зегъ рапхъа аrsnygazeta@mail.ru
«Афсны» №1-2 (21 607) январ 16 2025 шыкæса

Афестиваль «Мандарин»

Афестиваль «Мандарин» Афсны азыргара иазкны имфалгысхоу аусмфалгатакæа зегъы иреицхау фестивалыуп. Уи акулыгуреи атрадицкакæа рзыргареи, реиқьырхареи иазкын. Иара мекхак тбала имфалгысуан фы-мш ирылагзаны. Уи алшара Канатейт атаащæа Афсны еиуеипшым 7-тыпк ртаара. Арака таацæалатæ агæалакæазаара роурц арт амшкæа ирылагзаны, хыхъ ишазгæтоу еипш иазырхиан инеизакны зынза 30 усмфалгатæ инареицханы.

«Афестиваль аус адаулон жæамз инареицханы. Аеазыкатара мариа-мызт, аха ицхалхаршеит хæа хрғы иаанагоит. Аусмфалгатæ иатæит 2-3 нызык инареицханы ауаапсыра. Уи уғеы шыцнамхыр аум. Хацъахæгыи хгæы итоуп ас еипш йкоу афести-валь мфалгагалары» хæа азгарте-ит, хтæйла ашкæ азельымхара харақ ринла ахысра, асахыатыхра, амандар-цлæкæа реицхара, аши апсуа чысхккæеи ргыма абара уб.итд.

Аусмфалгатæ 50-фых инареицха-

хара «София», амшын аҕæараҕетæи апшварта «Морнеро», ипшоу атып «Каман», акультуратæ усуратæ тып «Гума» ухæа.

Ажьырныхæа 3 рзы аетнопарк «Афсны» акны иаартын, уаҕа уи мфалгысуан арыцхæ 5-нза. Хымыш ирылагзаны арака имфалган азельымхара харакы зыцыз еиуеипшым акыр аусмфалгатакæа: аха-уатарч аштыцхара, ахыци ахымпали ринла ахысра, асахыатыхра, амандар-цлæкæа реицхара, аши апсуа чысхккæеи ргыма абара уб.итд.

Ажьырныхæа 3 рзы аетнопарк «Афсны» акны иаартын, уаҕа уи мфалгысуан арыцхæ 5-нза. Хымыш ирылагзаны арака имфалган азельымхара харакы зыцыз еиуеипшым акыр аусмфалгатакæа: аха-уатарч аштыцхара, ахыци ахымпали ринла ахысра, асахыатыхра, амандар-цлæкæа реицхара, аши апсуа чысхккæеи ргыма абара уб.итд.

Ажьырныхæа 3 рзы аетнопарк «Афсны» акны иаартын, уаҕа уи мфалгысуан арыцхæ 5-нза. Хымыш ирылагзаны арака имфалган азельымхара харакы зыцыз еиуеипшым акыр аусмфалгатакæа: аха-уатарч аштыцхара, ахыци ахымпали ринла ахысра, асахыатыхра, амандар-цлæкæа реицхара, аши апсуа чысхккæеи ргыма абара уб.итд.

Ари аныхæа азгæатара шықæыр-гылоуп аиудейтæ қалақъ Вифлиеем акны Ацкъа Мариа илхыцæс ауа-атæшюса реиқьырхæа Иаса Қьырса иира инаркны.

Хæзталæз ашыкæс фыц ианар фба ауха Афсны ақырсиантæ уахæа-мақæа зегъы ркны аныхæарақæа ирылаган. АКæатæи Акафедралтæ уахаа-мæғи Анцæа иашыапкра хашыркын асаат жæенза рзы.

Шашықсәсала иаауа Қьырса ныхæа адунеи ахыннза-назазо, миллиондыла ауаапсыра гæырбъарыла иальылоит, даҕеаамтанык еипшымкæа ргæырбракæа адырхæлоит. Аиаша динхæцарағеи ипшоу аныхæақæа жæафа ркынтæи ари амш ихадоу атып, ааннакылоит.

Қьырса аныхæа апыларызы, Анцæа иашыапкразы ианвар фба ауха хуахæаммақæа иртæаз есышықәсе-иҕы сынтағыи даара ирашаафшын. Урт Анцæа имтаныхæон ртаацаара, рыуа, ртхыи аманшæалара рыцзарц, зызырхæо гра зма, иара убастгъы бәызæарц, амашыр алпхәа рымазарц.

Аныхæа лаша иапылаанза ақы-

Шæапхъа зегъ рапхъа аrsnygazeta@mail.ru
«Афсны» №1-2 (21 607) январ 16 2025 шыкæса

Зымехак тбааз ақаза

Абаөхатæра ахæаақæа

d
Еицырдыруа апсуа режиссиор, Афсны аказара зеапсæтæыз аусзуаы. Михаил Константин-ипа Мархолия апсуа милаттæ казара арфеирағеи ашъыра ақæымкæа ишъта ааникыит.

Михаил Мархолия диит 1937 ш. январь 10 рзы. Абжьаратæ цара ан-хиркæша дталот А.Островски ихъз зху театри, амузыкеи, акинема-тографиеи Ленинградтæи ринсти-тут. Қæйирала иреицхау ацараи-урта даналга Афсныка дхынхæит. Хæарада, аинститут акны адырра бизақæа ирхаит. СССР жёлар рар-тист, апрофессор Георги Товстоно-гов XX ашашықасазы иналукаа-зы аржежиссиорша дреиуан. Абри ақаза ду рдæфыс диман, иҕеицааз-гы рацаан.

1966 ш. инаркны Михаил Мархолия апсуа театртæ рдстазаара иеагылмехалон. С.И. Чанба ихъз зху Апсуа хæынцқарратæ драматæ театр акны аспекталькæа рықьыр-ыкæгылоуп. Уи ишабалк уазныкæар қалом, ачынтқьаа ахыркæон. Абри арахæ шытра ацæ ахылцтыр, ан иан-цнацалак Қьырсаз ашыа картөуи. Ацша ахылцтыр – уи ахы иакъитуп, аха убри аан рдсататæйс иудитри қалом. Ацша анилак, амшап, ае-ны акæкæаркæа қатцаны ахағыша хдыртуйеит. Абарт аө-ныхæак абри атдас ала еимодоуп хæантатæғи. Иахынцтаауа еилкаам. «Хабæцаа, хабдүцаа иахдырбаз ала хæуиуеит, амала убас зықарто сызбахæом», – иҕеицæу абыр Радюн Торчуа.

1991 ш. акæзар, аржежиссиор «Апсуафильм» аналпхгашыс даман. Асахъаркыратæ-тоурыхтæ жанр ала итихъз афильм «Ашахат» хæ-

гылара иеазпишаон, егицшаиуан. Еиуеицханы ашықсакæа рзы арака икæйргылаз аспекталькæа иреиуоуп. Г. Ибсен ишымта илхъыз «Алапцшæарақæа», насгъы С.Чанба (Сеидык), А.Арғын («Ахæра ашæа»), Софокл («Електра»), Б.Брехт («Ан Куражи (уи лхæыцкæеи»), М.Рошын («Валентини Валенти-ни») ухæа рапцæмтқæа.

Апсуа телехæацшара анаадырт инаркны Михаил Мархолия арежиссиор хадас даман. Ателехæацшара аусурағеи ақаза идыр-еи ипышæеи хæартара ду алан. Арежиссиор дахъапшуа далагеит акинематографиағеи». Акымкæа-фбамкæа асахъаркыратæи адокументтæи кинофильмкæағи тмихит. Режиссиорс дрымоуп афильмкæа: «Ашахат», «Анцæа хыкынааит», асе-риал «Бымхысын, Мадина», ухæа. Атеатри акинои русхккæа ркны, 38 шықæса ирылагзаны ирҕеи-фартуеи усура иабоураны авторс дрымоуп ыншөеицхæа инареицха-ны аусумтақæа.

Абаөхатæра злаз арежиссиор аус ицухъыз артистцæа азыымкæа-шөыцымкæа иазгæартхæит уи инапы злакыз аус шака инцырхæ-башцаны дазненуа, атакпхыкæра шиныруаз, ивагылазгыи убас иа-зыказар итхын аус здырулоз ас-

В.Ажæанба

Ашықәс Ғыц аламталаз

Апсаз хада

Стелпа Сақания

d Ишдыру еипш, ашықәс ҕыц хычҕы-дугы ргәы хыт-хытуа изыпшуп. Иаиуа ашықәс ргәыҕрақаа, рыгәтәкқәа адырхәалот. Ахәычқәа рәкәзар, Ацда-Бабаду икынтә ахамтәқәа ирзыпшуп.

Ашықәс ҕыц аталара мышкәәк шагыз, Апсны амәәдүкәеи, адәкәанкәеи, асасаиртәкәеи, ахәа-ахәтрәтә өнкәеи рҕы ашықәс ҕыцәзтәи ардшзаҕақәа рыла идырхиент. Иара уи алагы ауа-

Аныхәатә усмәәцгәтәқәа

Аманда Анталаа

d Иахәсыз амшкәа рзы ака-лакықәа Гагра, Пицунда, аха-блақәа Бзыпи Цандрыпшы ркны имәәпысит урт ацқыра дгьылқәа рашта хадақәа ркны апсаз аартра иазкыз аусмәәцгәтәқәа.

Пхынчкәынмза 25 азы Гагра аиааира аштәкны игылоу апсаз хада аартра иазкыз аныхаа мөапг-ан. Ахәычқәа зегы ргәы хыт-хытуа изыпшын мцарацәала ирхыз ацсаз хада арлашара аамта.

Ашколхәычқәа ахамтәқәа ранышан ақалақь ахадара заонат хәыда-псада ирыртахыз алотере-иатә билетқәа рырхәмаррала.

Зынза ахәычқәа рзы еиҕека-

Ашықәсҕыцтәи агәәалақазара

Имәәцган ацәыргәкәтә

Саида Харазиа

d Абар мышкәәк роуп иагу Ашықәс ҕыц аaira. 2024-тәи ашықәс наскыа дхәлоит ҕәыбра шокы здахәәло 2025-тәи амад ашықәс.

Ашықәс ҕыц аaira мызк шагу адакьанкәа, амәәдукәа, аөнкәа, еиуеипшым ахыбрақәа ныхәатә матәала еибырто иала-гоит, уи угәәалақазара шьтмаң-хуа икам. Ақалақьқәа рҕы әкә-зар имәәцгыроит еиуеипшым

ансамбльқәа, апсуа естрадатә шәахәәщәа: Нарсоу Абыхәба, Сати Какәйбаа, Саида Габниа, Рамина Заде ухәа егыртгы.

Иара убас Ашықәс Ғыц ауха еиуеипшым апсуа естрадатә шәахәәщәа рашәәкәа нарыҕе-ит, анаәс ашықәс ҕыц аталара аамтә шааиз асаатқәа ахыц иа-нахнарба, ақалақь ауаапсыра изы-зыпшыз афеирверк еиҕекаан.

Иазгәатәтәуп апсаз хада аартра ашьтахь, ақалақь ауаап-сыра ишыддырбало еиуеипшым ахычтәы программақаа, иара убас еицырдыруа амультфиль-мкәа ацшәахь еитагоу ркынтә асценәкәеи апсуа муьлфиль-мкәеи, ашәа рхәар рылоиот агәәхәара змоу. Уи адәгыи еиҕека-ан угәәалақазара штызхуа еиуе-ипшым аусмәәцгәтәкәа.

Н. Хашыг лажәәкәа рыла, Ап-саз хадакны имәапгәз аусмәәц-гәтәкәа еиҕеикаит Ақәа ақалақь Ахадареи Апсны аҕари аспорти ркомитет анапхгареи.

Апсаз рхиоуп ақацшыи ахыи рыпшшәкәа рыла. Егыртд ашықәскәа рааста ахархәара аиу-ит акупол ду. Апсаз хада акәша-мыскәа рхиоуп еиуеипшым аперсонажәа рсахыақәа рыла. Ахәычқәа ргәылақазара штыр-чи ақьаҕаҕыцәә. Ахәаәхәтрәтә цыармыкыә аус ауан декабр 25 инаркны ианвар 13-нза.

Акультура ақәша аусуф дәза-атгылеит, есышықәса еипш, сын-таәгыи ақалақь 8–хәблак ркны ахәычқәа рзы Апсазқәа шдыр-гылаз. Уака ахәычқәа ирыртеит ахамтәқәа. Ахәычқәа ргәы ашыты-хразы аниматорцәә алархәны аныхәатә программақәа мәәцыр-геит.

Н. Хашыг Ашықәс ҕыц аталара Апсны жәлар зегы дрыдныхәәло, иреицгәлышөит агәәбзиара, атын-чра, агәәлақазара бзиа!

ан 1500 цыра ркынза ахамтәқәа. Агәәхәара змаз зегыи ирыман алшара сцена хадакны әжәе-инирақәаа рыпхьара.

Иара убасгыи, пхынчкәынм-за 26 асаат 12:00 рзы имәапган асахьтырәтә цыргәкәтә, асаат 16:00 рзы ирлаҕеҕыгоу ахәычтәы программа еиҕекаан.

Пхынчкәынмза 25 азы апсаз хада аартын Пицундагыи. Ақалақь ахадара еиҕекакаиит ирлаҕеҕыгоу апрограмма. Атыпнантәи ауаапсыра аацхьара рыман ақалақь агәтәны игылоу апсаз ашка, урт зегыи ргәә-лақазара штырхуан еиуеипшым аперсонажәа.

Анаәс, пхынчкәынмза 27 азы ахабла Бзып администрациа ахы-браҕеи имәәцпысит убла хызука-ыз, ахәәцшцәа зегыи гәәхәртә дула ирыдыркылаз аконцертә программа. Уи рхы аладырхәит ашәахәәщәа Инесса Триголиа, Ха-туна Тарба, Викториа Амчба, иа-ра убас акәашарақәеи ансамбль

ра мәәпаагоит, анаәс агәәхәә-ра змоу ихы алаирхәар илшоит. Ас еипш игоу аусмәәцгәтә мәә-паагоижьтәи цшышықәса роуп итца, апрограмма хакырхөит 2020 шықәсазы. Уи амәәпгара-зы ацхыраара хартот ақалақь ахадара, иара убасгыи саша Ад-гәыр Арзынба. Арака ауаапсыра активла рхы аадырцшуеит. Сын-тәи зхы алазырхәыз мацман, урт рхыпцхәызаракны игоуп шыыца ақәынцәагыи. Ацәыргәкәтәҕе ицәырыроит рнапала икарто. Ажәәкала мухәозар, урт Ашықәс ҕыцәз хгәәлақазара штырхуе-ит», – хәа лхәеит аусмәәпгә-атә иәҕәащәәцәа ируаку Сариа Арзынцха.

Сынтәа аинтернат итоу ахәычқәа Ақәа ақалақь Ахақәитра Аштәҕе игылоу Апсацла хада итааг-хратә программа еиҕекаан.

«Акацбеира ахәшә»

Наира Сабекиа

d Абас ахьзуп аныхаа лаша Ашықәс ҕыц аламтала Ап-суа хәынтқарратә Аҕар ргеатр ахәычқәа ирыздырхиаз ақәгылара. Алака авторс дамоуп В. Плиухов, ацшәахь ирцәажөеит Н.Абыхәба, әрежиссиор – А.Кәарчиа. Аныхаа иазкыз алака-қәгылара мәәцы-суан Рҕәымба ихьз зху Апсуа хәынтқарратә филармониячы.

Азал ду өныртәаа итәаз ахәы-қәа гәыхыт-хытрала иахәәпшуан алака аперсонажцәа рыхамарра. Рапхьа иаацөырцдыз аңыныи ақәыңымеи реицәәжәарала иа-арлшуп ауаытыысәтә Казшыақәа, аңыныш кәчбеи дашшуеит ақәыңыма аеәпкыә, уи илхәеит илзыз ачаныкәа агшы амызцәа абна илоу апстәкәа ишырзашшуа, хымҕа-цымшыа лма-зара шыпхастанатәуа. «Усыцхраа ақәыңыма, убрака қалакык ыкоуп то-ри акәалақьәе акацбеира ашыла ту-уп, убри сыпцшаа, ахыи малху» лхөе-ит аңыныш. Ишеимдырхәо акәәләц итәз акацбеира ашыла апша иае-ит. Ари дара ргәырҕыара иаңцәеит, избанзар акацбеира апша адунеи

«Акацбеира, исыпшааит ухь-тәы кәәләц, ухынхәы ушыкәа, хәа аңеиц, сара истазман сывшыкәа, аду-арлшуп ауаытыысәтә иахәычкәа, сус анакәха ухьтәы-кәәләц итасто-ит ақынара анихәа, иазымгаагьит аеазыи итәра, ихынхәит: абасала, Ацда Бабаду маанала акацбеира акәәләц интациалан ашә наирки, аиааира агент ақынара, агәытбаара.

Ахәәцшцәа хәычқәа напейнкьа-рыла ирыдыркылеит алакә ссир аперсонажцәа зегыи. Дара рзын ари иреихәу хамтоуп Ашықәс ҕыц аламталаз.

«Еанбзиала 2025-тәи Ашықәс!

Еаанбзиала шөнеиааит!

d Абар, мышьтабзиала хтәле-ит 2025-тәи Ашықәс Ғыц. Апсны ахтыи-қалақь Ақәа мөхакы тбаа-ла назгәартөит ари аныхәа. Уи зегь реиҕа згәы хыт-хытуа изыпшыз ахычқәа ирзеиҕекаан аныхәатә усмәәпгәтәқәа рацәәан.

Есышықәса еипш сынтаәгыи Ақәа, Ахабла ҕыц апарк хадаҕы ирхиан Апсаз блахкыга. Хыпцьаза-ра рацәәла арахь иааиз анаңеи, ахәычқәеи ирыдныхәәлард им-әахычтит Ақәа ақалақь Ахада ихатыңуаф Автандил Сурманизег, Жәлар Реизара – Апарламент аде-путат Астамыр Герхьелиеи.

Ахәычқәа рзын еиҕекаан ина-ртбәау арлахөҕыратә программа, амультфильмтә персонажқәа рықә-гыларала ирылдыршеит ахәычқәа

Очамчыратәи ашколхәычқәа рзы

Аныхәа рзеиҕекаан

Аныхәа рзеиҕекаан

d 2025-тәи Ашықәс Ғыц аламтә-лазы Апсны Ахәаәхәтра-аагы-хратә Палата имәәцнаҕеит, тра-дициала ишышьақәгылыхәюу еипш, «Хара ххәычқәа» хәа акциа. Очамчыратәи ашкол-интернат 56-өык ашколхәычқәа рзы.

Сынтәа аинтернат итоу ахәычқәа Ақәа ақалақь Ахақәитра Аштәҕе игылоу Апсацла хада итааг-хратә программа еиҕекаан.

Шаапхьа зегь рапхьа apсныgazeta@mail.ru

зегь иахьнагзон. Аңыныш лроль на-зыгзоз Альдона Адлеиба убриака-ра лроль дақәшәаны дыхамаруан асцена аҕынтә ахәәпшцәа хәычқәа ахтыскәә иргәылаалхалон, лызцаа-рақәа атак картдон.

Аха ақәыңымеи аңыныши ирых-кьаны акәәләц итрыкыыз акацбеира абнатә пстәқәа арыцхара итанаргы-леит ашәәҕөдкәкә еизганы, еимак-ны анибарцәара иалагеит, ус на-сыпшәа дрыхьзөит Астыпхә, реимак анеилылкаа әтел дизасуеит ацқы-раараз Ацда Бабаду. Иара идагыи аеазыи изыбтомьзт урт рус.

«Акацбеира, исыпшааит ухь-тәы кәәләц, ухынхәы ушыкәа, хәа аңеиц, сара истазман сывшыкәа, аду-арлшуп ауаытыысәтә иахәычкәа, аңыныш кәчбеи дашшуеит ақәыңыма аеәпкыә, уи илхәеит илзыз ачаныкәа агшы амызцәа абна илоу апстәкәа ишырзашшуа, хымҕа-цымшыа лма-зара шыпхастанатәуа. «Усыцхраа ақәыңыма, убрака қалакык ыкоуп то-ри акәалақьәе акацбеира ашыла ту-уп, убри сыпцшаа, ахыи малху» лхөе-ит аңыныш. Ишеимдырхәо акәәләц итәз акацбеира ашыла апша иае-ит. Ари дара ргәырҕыара иаңцәеит, избанзар акацбеира апша адунеи

«Еанбзиала 2025-тәи Ашықәс!

Еаанбзиала шөнеиааит!

d Абар, мышьтабзиала хтәле-ит 2025-тәи Ашықәс Ғыц. Апсны ахтыи-қалақь Ақәа мөхакы тбаа-ла назгәартөит ари аныхәа. Уи зегь реиҕа згәы хыт-хытуа изыпшыз ахычқәа ирзеиҕекаан аныхәатә усмәәпгәтәқәа рацәәан.

Есышықәса еипш сынтаәгыи Ақәа, Ахабла ҕыц апарк хадаҕы ирхиан Апсаз блахкыга. Хыпцьаза-ра рацәәла арахь иааиз анаңеи, ахәычқәеи ирыдныхәәлард им-әахычтит Ақәа ақалақь Ахада ихатыңуаф Автандил Сурманизег, Жәлар Реизара – Апарламент аде-путат Астамыр Герхьелиеи.

Ахәычқәа рзын еиҕекаан ина-ртбәау арлахөҕыратә программа, амультфильмтә персонажқәа рықә-гыларала ирылдыршеит ахәычқәа

«Еанпшзала хәтпалаз 2025-тәи ашықәс ҕыц! Аҕеипш лаша шы-гыцыз ххәычқәа.

Очамчыратәи ашколхәычқәа рзы

Аныхәа рзеиҕекаан

Аныхәа рзеиҕекаан

d 2025-тәи Ашықәс Ғыц аламтә-лазы Апсны Ахәаәхәтра-аагы-хратә Палата имәәцнаҕеит, тра-дициала ишышьақәгылыхәюу еипш, «Хара ххәычқәа» хәа акциа. Очамчыратәи ашкол-интернат 56-өык ашколхәычқәа рзы.

Сынтәа аинтернат итоу ахәычқәа Ақәа ақалақь Ахақәитра Аштәҕе игылоу Апсацла хада итааг-хратә программа еиҕекаан.

Шаапхьа зегь рапхьа apсныgazeta@mail.ru

Ацсны жәлар рартист Маиа Герзмаа 75 шықәса лхыцтәи

Гулца Цыкырба

d Жөйтә-натә аажикьтәи ап-суа жәлар рқазара атурыхәе ичы-доу атып ааннакылоит. Аказара зинапы алакыз еснагь иалыркаа-уан. Зыжәлар рзы аьабаа збаз, ирацхьагылаз рыхьзқәа ргәәлар-шәареи азыргареи еснагь икан. Ап-суа қыта Дәырпшь ашьха ашьапаҕыи шыштоуп. Ақыта ду атуорых тәу-лоуп, итбаауп. Абри ақыта агааҕы Герзмаа Цыгаәт Тәхьыкә-ипа дын-хон. Иара дидажәаәз дун. Ацәаәара ахьатахыз дыргон. Цыгаәт ишьтахь азгәыи ицәажәомьзт хәа иахьагы ирхәоит. Уаааааананьт Аказери иаре-иере быкьыкы ахшара рхылцит: Мила, Маричка, Ира, Заур, Леуарса, Милиа, Мама. Атаацара пшза акны изызхьз ахычқәа, азара бзиа рытаны, ргәы зыхәоз азанатқәа мап ашьмыкәан амаә тбаа иа-нырцөит.

шәо 2014 ш. Герзмаа Заур Цыгаәт-ипа абас ихәеит:

– Ақалақь Москва ихадоу ате-лехәәцшратә аканал «ЦТ-1» акны ажурналист Шыепка Лера Урыстыы-ла Министрра ахьзала хналыцхөит. Уака хәҕыҕылара дараа ихтыс дүе-ит. Апсны зегыи ангиҕыргөит, ирацоу-уп ихадырныхәәларц иааз ауаа... 75 ш. иртагылаз ашаа «Ахацаа рашәа» ирцәаҕыраҕыи иаирхәон, ашаагыи ааихцәан. Уи иаршанхәз рацәаөшын. Азал акны итәаз тыланы рнапқәа еи-ныркьон...

Герзмаа Цыгаәт ихылтыцз зегыи ир-зүхәаша рацоуп. Атаацәара зегь ире-ицдуб Герзмаа Маиа Цыгаәт-ипҕа хал-ратә ансамбль «Дәырпшь» аихьза-рақәа аман.

Цыгаәт ихшара аказара ирылаз иаартны иалаәжәон, ркыбаө чы-да азгәартон.

Асовет аамтәзы қытаыцпхьәза аclubкәа ыкан. Дәырпшь ақырта ибе-иаз ақытқәкәа иреиуан. Уака акульту-рцә Хан рызгылан. Еиуеипшмыыз ансамблькәа еиҕекаан. Ашаахәәцәеи акәашаәеи рансамбль «Дәырпшь» акны ашәа зхәози икәашозии зтәымта итагылаз ракәын. Иара убас аҕар зләз ансамбльгыи рыман. Убарт зегыи инырыҕыланы атаацәартә аң-самблькәаҕыи рхы цөырырто, еиҕеҕы-каауа иалагеит.

Герзмаа Цыгаәт итаацәаратә аң-самбль апырцөит. Уи ахтыс иәәлар-

Цсыцқьала дықаз арц ауафы

Лариса Макачаапҕа – 75 ш.

Ахра Анкәәб

d Апоет, апублицист, Апсны ашәкыысшәа Рөидгьла алахьыла Лариса Заабөт-ипҕа Макачаапҕа диигт 1950 шыкәса январь 1 азы Гәдоута арайон Абҕарыкьө ақытан. Аашьтәи ашкол акны абжьаратә цара анхлырхәи, дьдыррархара иащылтөит Карттәи атехни-катә институт акны, аагылхара лас азанатҕа. Уи қәиәралла даналга еиуеипшым аамтәқәа раан аус луан: Ақатәи аполиграфия-аарык-ратә өидцараҕы, Апснытәи ашькәтыкьырта «Алашар» апсуа кәшаҕы редакторс.

Иаххысыз ашыышықәса 80-тәи ашықәскәа рхыркәшамтәзы апериодикатә кыпхь адакьыкәа ркны зөымтәқәа рыла ицәыртдыз Лариса Макачаапҕа иапцлтыахөит ахычтыҕы жәеириаалқәа, ақәыргыламтәкәа, ажәәбжькәа ухәа бышәә ма-риала еиҕышшәоз, изынархюу ашколкаранзатәи, алагартәтә школи ирытцаркуа ахычқәа рхатәы бышәәа агөыблра дьыркуа акыр аөымтә ссиркәа. Итытхьөит акынкәа урт еидызкыло лышшәкәа «Санхьөчын», «Рапхьытәи атөцөә», «Апсуа ал-фавит анбанкы» ухәа уб. итд. Лажәеириаалқәа кыҕыпхүл иара убас. «Апсуа поэзия антология» (Ақәа, 2009 ш.) акнҕыи. Лариса Заабөт-ипҕа лыжәлар гаакьа ртоурых адлкыа еиқатцәакәа ируаку 1992-1993 ш.ш. ртәи аңыынцтылатә еибашьра аан, лыкыта эртәиә иаадырпшыз агөымшәареи афырхатдәеи, еицәгыло атөира ргәәләшәарәҕыи наунагза хаштра шақәым ардә-бьҕреуеит «ГЦшышөи жәәха миши тхи» ахьзны, (Ақәа, 2008 ш.) итпкыыыз ангза.

Ахәәпшцәа хызхуаз

акаашара атцаразы дахьнеиз Таркыил Аза леоуп. Ускантәи аамтәзы Дәырпшь агөып аалыртит. Ақатәи атцаралаша-рты цараиуртә даушьтымант. Еиәаз ахычқәа рацәан.

Герзмаа Маиа уи ашықәскәә лгәә-ларшоу, ус лхөит:

– Апсуа жәлар рыкәашарақәа ргәыбылра сзыркыз лара лоуп. Урт рынагзашөын ртоурыхи хөидцлхәон. Агөып иалаз срылылқауан. Еснагь ах-ккәа сара исылтон, инасыгтон. Науна-гза дысхамыштуа схаҕеи даанхөит. Уи лказара ахә харакны ишьан... Ааны санааилак сашыа Леуарса исцәз дац-илцашуан. Сахәашы Ира усқан жәлар рыкәашареи рашәахәареи Апснытәи ахәынтқарратә ансамбль акны аус луан. Лыпшамә Чкотуа Сергеи уака ажәлар рашәакәа наигзон.

Апсуа пхьәызба ансамбль ахь акаа-шараҕы леиыхьзарақәа азгәартон. Лхы-лыпсы апсуа жәлар рыкәаша-рақәа ирылан. Дытцарышкәәза, атыпҕа ршза Маиа Цыгаәт-ипҕа рапхьатәи лказаратә мөә ахьалдәз дахьыз, дахьә-азәз лыкыта Дәырпшь ауп.

– Лара, – ихәеит лашыа Заур,– цәра напейнкьабжькык аалахар акәашара зләз ансамбльгыи рыман. Убарт зегыи инырыҕыланы атаацәартә аң-самблькәаҕыи рхы цөырырто, еиҕеҕы-каауа иалагеит.

Герзмаа Маиа Апсны апсуа пхьәыз-ба лыкәашара дахаөуп. Рапхьызә

Цсыцқьала дықаз арц ауафы

Инеидкыланы иухәозар, Лариса Макачаапҕа лырөиара зегыи иагышыа халоуп ауаөра, акына-ра, апсадгьыл абзиабара, уи иашьагөптү лыжәлар гәакьа еснагь иашала зыкәазара.

Апстәазараҕыи еицәоу ганахә ыкәзам ап-сатәцәхара аҕынза ауаыи инагара. Уи хдө-ипшымхарцазы уәтцөтәи абипарақәа ихә-нармыкыша хәзхәыцны, иахьынзәуа аиаша аныкәҕара, псыцқьала ахымәәпгара, дарба-ныаалак ипстәазараҕыи ишхадоу дөезныкыи инартауаланы уадырхөҕөцөит Лариса Заабөт-ипҕа лырөирахьтә ишьөдаагало, өба-өба цәәхәәла иапцоу апстәазара ипцнәшәаз ах-ышөцәккәа.

ра иалагеит. Ақәашацаа сдыршан-хөит. Сөпсы заны срыхаапшудан. Сызхәәпшүаз атыпхәцаа зегь реиҕа схаҕыи даанхөит, акәашәә – ахь-чәпәыр иащыязз Цьениа Сусана. Уи сылхаапшуа, схаьцуан, – мышкызны абыри лааигәа сгыланы, скәашаратәы скалару хәа. Ихьәаха Казаратә мцәбэк асценәхь исыхуаан. «Акәашаразы срыдыркылару, срыдрымкылару?!» Абас ахәычрақәа сеимдырххуаан.

Көыруа Фазылбеи акәашацәа рыцсы ршьарц иоиушьтит. Сара асценәхь сыхәнигеит. Хаибадырит. Амузыкәнтцәа инөгитәк-аантәкуа ап-суа кәашаратә мелодикаә адырхәон.

Сара срыцкәашон. Саатк иназыи амәәду уанылароуп, апхызы рацәә-ны икәтәәтөуп, умаашьароуп, уаапса-роуп... Акәҕиара дүкәә!» –Уи нахкы акәашацәа рсиәҕыи санцөит. Уи еиқаз аразкы сара сәы икәазамьт.

Маиа лыпсы зләз, лыпхьыз иалаз ашәоуп кәашарақәа дрызөфымкхан. Аказара амаә дызнылаз, абас илгәә-лалыршоит:

–Исгәәләшәазом, енак сыпсы шыә-ныи ансамбль ахь снейны. Шыыжыла аклассикатә ҕөзыкәтцарақәа рзы артаөөи иахь сныкөон. Ацдари-уртаҕы артадөөөи атдәәөеи тә-рыкәашареи раш

Ғаанбзиала!

Шышь нани уа нани,
Ан лгарашаа галааит.
Нырца дыга-дыга, аарца дыга-дыга,
Аңсуа гарақаа йыслааит...

Зхэычра ччапшыу ха ххэычқаа,
Ишьапымышхааша зшыағақаа.
Шыычча, шэгэыргыа Аңсны иахыйдааит,
Ғаанбзиала шэгэыргэо шәнеиааит!

Аңсыфра пшза аңсуа дагмыз,
Азра ақамыз ха хбызшаа!
Аңсуа изы Аламыс биракыз,
Аңцаа иумырцаан Ххэыштаара!

АПСНЫМЕДИА

Ареспубликатә әын арратәус әар а «А снымедиа»

gazeta-apsny.info
apsnygazeta@mail.ru

а ел: +7 (840) 226-15-75 / 226-59-73
а ы ы : А сны, А әа а , Ажанба им а, 9

Аредактор хада
Ахра АН АБ

Агазе ад ала и ым астатиа ахәаредакциа иазшә ом. Агазе ахә-20 маа .